

5 Δεκεμβρίου 2018

Στα άδυτα του εμβληματικού ναού των Ελλήνων του Καΐρου που «αναγεννιέται»

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θαύματα και θαυμαστά γεγονότα](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Προσκυνήματα-Οδοιπορικά-Τουρισμός](#)

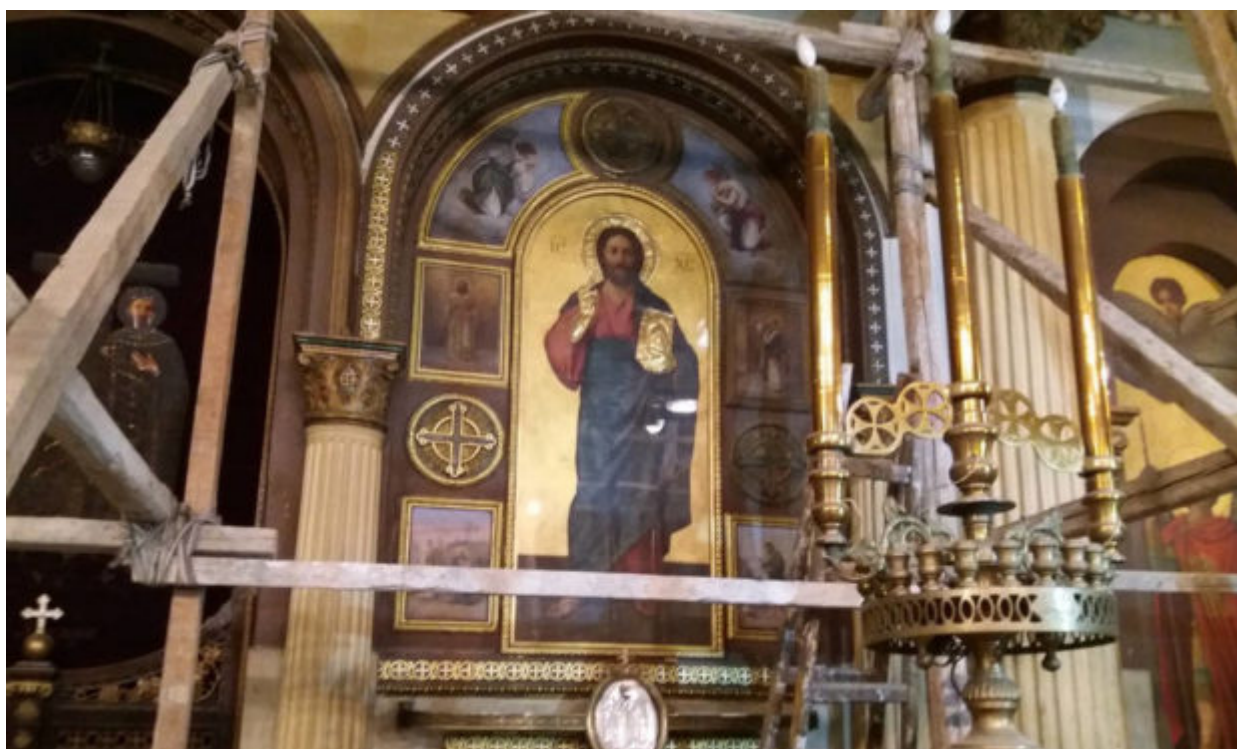

Ο ναός των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, ο εμβληματικός ναός της Ελληνικής Κοινότητας Καΐρου, που έχει συνδεθεί για περισσότερο από έναν αιώνα με τις χαρές και τις λύπες του Ελληνισμού της Αιγύπτου, αναγεννιέται.

Η Μεγάλη Ευεργέτιδα της Ε.Κ.Κ, κ. Αικατερίνη Σοφιανού - Μπελεφάντη ξαναδίνει ζωή στον ιστορικό ναό, χρηματοδοτώντας τις εργασίες αποκατάστασής του, διασώζοντας την βαριά παρακαταθήκη των - επίσης - μεγάλων οραματιστών και ευεργετών, οι οποίοι στο παρελθόν δημιούργησαν σπουδαία μνημεία για τον Ελληνισμό της Αιγύπτου.

Παράλληλα, παραδίδει στο πλέον ζωντανό κύτταρο του Ελληνισμού του Καΐρου, τους νέους, ένα σπουδαίο μνημείο που έχει όχι μόνο θρησκευτική αλλά και ιστορική και καλλιτεχνική αξία.

Ο Ελληνισμός του Καΐρου, είναι ζωντανός και ετοιμάζεται να γράψει με χρυσό μελάνι τις νέες σελίδες στην ιστορία του.

Τέλη Σεπτεμβρίου του 2018, οι εργασίες αποκατάστασης στο ναό των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης πέρασαν στη δεύτερη φάση τους. Το αποστραγγιστικό δίκτυο των υδάτων του Νείλου που διάβρωναν το ναό ολοκληρώθηκε και άρχισε η ολική αναδόμησή του. Ξεκίνησε, δηλαδή, η αποκατάσταση του εσωτερικού και του εξωτερικού του ναού, των επιχρισμάτων, η επισκευή των ραγισμένων κιόνων, η συντήρηση των εικόνων και των ιερών κειμηλίων. Στόχος, τα εγκαίνια του ναού, να πραγματοποιηθούν ανήμερα των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στις 21 Μαΐου

2019.

Τις δαπάνες για το πρώτο στάδιο αποκατάστασης του ναού, κάλυψε η Ε.Κ.Κ με προσωπική μέριμνα του προέδρου κ. Χρήστου Καβαλή, ενώ τη δεύτερη φάση που αφορά τη συνολική αποκατάσταση του ναού, χρηματοδοτεί η Μεγάλη Ευεργέτιδα της Ελληνικής Κοινότητας Καΐρου και των Αιγυπτιωτών, κ. Αικατερίνη Σοφιανού - Μπελεφάντη. Επίσης, την πορεία του έργου παρακολουθεί από κοντά και ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας και Πάπας Πάσης Αφρικής, κ. Θεόδωρος καθώς και ο Έλληνας πρέσβης στο Κάιρο κ. Μιχαήλ - Χρήστος Διάμεσης.

Το πρώτο στάδιο των εργασιών και το υπερσύγχρονο αποστραγγιστικό δίκτυο
Η αναδυόμενη υγρασία από το υπέδαφος σε μια λωρίδα που εκτεινόταν από ένα έως τέσσερα μέτρα, ήταν η κυριότερη αιτία για τις ζημιές που προκλήθηκαν στο εξωτερικό περίβλημα του ναού και τους περιμετρικούς τοίχους.

Όπως αναφέρει ο πολιτικός μηχανικός κ. Μιχάλης Μπίσκος στην τεχνική έκθεσή του για τη δεύτερη φάση αποκατάστασης του ναού, εκτός από το ότι η υγρασία είχε αποδιοργανώσει σε πολλά σημεία το εξωτερικό επίχρισμα του μνημείου και τα υποστυλώματα, υπήρχαν εμφανείς ρωγμές και στα αρχιτεκτονικά διακοσμήματα. Οι υπόλοιπες βλάβες, όπως αναφέρει στην ίδια έκθεση ο κ. Μπίσκος, που έχουν γίνει σε ξύλινα και μεταλλικά κουφώματα καθώς και σε μάρμαρα των κλιμακοστασίων, προέρχονται κυρίως από έλλειμμα συντήρησης συν τη φθορά του χρόνου.

Οι υπόγειες εργασίες που έγιναν, στο πρώτο στάδιο των εργασιών, στο ναό των

Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, αφορούσαν στη δημιουργία ενός αγωγού που διοχετεύει τα ύδατα από το Νείλο (όταν ανεβαίνει ο υδροφόρος ορίζοντας) προκειμένου να αντιμετωπιστεί το οξύ πρόβλημα υγρασίας. Τα υπόγεια ύδατα διοχετεύονται πλέον στο υπόγειο αντλιοστάσιο του αγωγού αφυδάτωσης και δεν ανεβαίνουν στο κτήριο. Έγινε δηλαδή η τοποθέτηση νέου αποστραγγιστικού δικτύου, μονώθηκαν τα θεμέλια για την υγρασία και παράλληλα κατασκευάσθηκε νέο δίκτυο αποχέτευσης των λυμάτων.

Η κ. Χρυσάνθη Σκουφαρίδου, Προϊσταμένη της Εφορίας Ναών της Ε.Κ.Κ, επισημαίνει ότι κατά τη δεύτερη φάση των εργασιών, ο ναός αλλάζει και εξωτερικά όψη. Γίνονται επισκευές στο περιμετρικό περίβλημα, στο κωδωνοστάσιο και τους εξωτερικούς τοίχους του ευρύτερου οικοπέδου. Επισκευάζονται όλα τα αποσαθρωμένα επιχρίσματα, οι ρωγμές που υπάρχουν στην κόγχη του ιερού, έχει ήδη καθαιρεθεί ο περιμετρικός δακτύλιος που έχει διαβρωθεί, επισκευάζονται τα ξύλινα και μεταλλικά κουφώματα, τα μάρμαρα και η νότια κύρια είσοδος. Με κεραμίδια αντικαθίστανται τα φύλα αμιάντου της σκεπής, θα επισκευασθούν οι εξωτερικοί δοκοί του κωδωνοστασίου, του μεταλλικού κιγκλιδώματος. Μόλις ολοκληρωθούν οι εργασίες θα βαφτεί εξωτερικά ο ναός.

Ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας παρακολουθεί τις εργασίες του ναού
Τις εργασίες αποκατάστασης του ναού, παρακολουθεί προσωπικά και ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας κ. Θεόδωρος, ο οποίος ενημερώνεται σε καθημερινή βάση. Άλλωστε στο ναό των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης έγινε η δεύτερη ενθρόνισή του στις 31 Οκτωβρίου 2004. Στις 31 Οκτωβρίου 2018, επισκέφθηκε το

ναό για να παρακολουθήσει για άλλη μια φορά τα έργα αποκατάστασής του.

«Για μένα προσωπικά είναι μια συμβολική μέρα σήμερα, πριν από 14 χρόνια το 2004, έλαβε χώρα σε αυτόν εδώ τον περίλαμπρο ναό των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης η δευτέρα ενθρόνισή μου μετά από την Αλεξάνδρεια. Είναι λοιπόν μια συμβολική, μια άγια ημέρα σήμερα που βρίσκομαι και πάλι για να παρακολουθήσω τις εργασίες ανακαινίσεως όλου του ιερού ναού, για να εκφράσω και πάλι μέσα από την καρδιά μου ένα μεγάλο ευχαριστώ στον πρόεδρό μας, το Χρήστο Καβαλή αλλά και στον άνθρωπο που φροντίζει για τις εκκλησίες μας, εκ μέρους της Ελληνικής Κοινότητας, τη Χρυσάνθη Σκουφαρίδου να της πω ένα μεγάλο ευχαριστώ, γιατί αυτά τα έργα μας τα παρέδωσαν πριν από 104 χρόνια, ένας Τσανακλής Νέστωρ. Μεγάλοι Ευεργέτες έφυγαν, αναπαύονται αλλά τα έργα τους μένουν εις τους αιώνες των αιώνων. Συγχαρητήρια στην Ελληνική Κοινότητα Καΐρου που με πολύ αγάπη φροντίζει όχι μόνο τα σχολεία μας αλλά και τα ιερά και τα όσιά μας, της Ορθοδοξίας μας που είναι οι Εκκλησίες μας. Ο Έλληνας, ο Χριστιανός, ο Ορθόδοξος, αγαπάει τη γλώσσα του και κάνει σχολεία, λατρεύει το Θεό και χτίζει και οικοδομεί Εκκλησίες. Ένα περίλαμπρο καλλιτεχνικό οικοδόμημα της Ορθοδοξίας και του Ελληνισμού εδώ στην Αίγυπτο, στη Θεοβάδιστη χώρα της Αιγύπτου αποτελεί αυτός ο ναός των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης. Να μας αξιώσει ο Θεός, οι Άγιοι, να βρεθούμε στην ευχάριστη μέρα που θα κάνουμε τα θυρανοίξια. Μετά τον Άγιο Γεώργιο, τον Άγιο Νικόλαο, από την Υπαπαντή στην Τάντα, από τον νεκροταφειακό ναό στην Αλεξάνδρεια και όπως είπα, ανοίγουμε δεν κλείνουμε τις Εκκλησίες. Χτυπάμε τις καμπάνες και διαλαλούμε ότι βρισκόμαστε, ζούμε, δίδουμε ένα δυναμικό παρών σε αυτή τη χώρα της Αιγύπτου μαζί με την Κύπρο και την Ελλάδα μας, έχουμε τρία αστέρια στη Μεσόγειο Θάλασσα. Τρία διαμάντια που διαλαλούν στους λαούς, ότι πρέπει να ζήσουμε συμφιλωμένοι. Άξιοι και ευλογημένοι, η Κοινότητά μας, με τον πρόεδρό μας τον Χρήστο Καβαλή και αυτά τα έργα να μείνουν στην ιστορία για να λέγεται ότι το γένος τί είναι

όραμα του Πατριάρχη Αλεξανδρείας και στην καθοριστική συμβολή της Μεγάλης Ευεργέτιδας της Ε.Κ.Κ κ. Αικατερίνης Σοφιανού Μπελεφάντη αναφέρθηκε ο πρόεδρος της Ε.Κ.Κ κ. Χρήστος Καβαλής, παρουσιάζοντας στον Πατριάρχη τα έργα ανακαίνισης του ναού:

«Ο Μακαριώτατος μας έκανε την εξαιρετική τιμή στην επέτειο των δεκατεσσάρων ετών από την ενθρόνισή του να επισκεφθεί το ναό του Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης και να δώσει την ευλογία του και τις ευχές του αλλά και τις οδηγίες του για το έργο που γίνεται. Θέλω να πω πως ο Πατριάρχης είναι γνωστός σαν Πατριάρχης της αγάπης, εγώ θα προσθέσω πως είναι και ο Πατριάρχης του οράματος, γιατί έχει όραμα και δεν το λέει μόνο αλλά και το κάνει. Και αυτό το έργο είναι το δικό του όραμα, ορμώμενοι κάναμε και εμείς το δικό μας, βεβαίως με τη συμβολή της Αικατερίνης Σοφιανού Μπελεφάντη, αλλά με την καθοδήγηση του Μακαριωτάτου και εύχομαι πραγματικά αυτό το έργο, όπως αξίζει στο ναό να μείνει για πάρα μα πάρα πολλά χρόνια», είπε ο κ. Καβαλής και ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας, του απάντησε: «Και εσύ Πρόεδρέ μου θα παραμείνεις στους μεγάλους Προέδρους της ιστορίας».

Η ιστορία του ναού

Η ιστορία του ναού των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης είναι άμεσα συνυφασμένη με την ιστορία της Ε.Κ.Κ. Η κ. Βίλλυ Πολίτη - Ζούε (Μέλος της Διαχειριστικής Επιτροπής και Επόπτης Γραφείων της Ε.Κ.Κ) στο βιβλίο της «Ιερός Κοινοτικός Ναός Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης», καταγράφει την ιστορία του εμβληματικού ναού.

Κτήτορας του ναού είναι ο Νέστωρας Τσανακλής (ο δεύτερος πρόεδρος της Ε.Κ.Κ), ο οποίος προσέφερε για την ανέγερσή του 30.000 λίρες Αιγύπτου. Το Δεκέμβριο του 1906 οι αδελφοί Κυριαζή (Ευστάθιος Επαμεινώνδας και Γεώργιος), πουλούν στην Ελληνική Κοινότητα Καΐρου ένα οικόπεδό τους που βρίσκεται στο Μπουλάκο, προκειμένου να ανεγερθεί εκεί ο κοινοτικός ναός. Το οικόπεδο έχει έκταση 4.439.749 τ.μ. και επωλήθη έναντι 1.331.923,80 Γ.Δ (Γρόσια Διατιμήσεως).

Ο μακαριστός μητροπολίτης Λεοντοπόλεως Τίτος, στο βιβλίο του για την ιστορία του ναού, αναφέρει αυτός ότι εκτείνεται συνολικά σε 1.000 τ.μ. Αρχιτέκτονες του ναού είναι ο Δημήτριος Φαβρίκιος Πασάς και οι Αχιλλεύς και Πάτροκλος Καμπανάκης, ενώ εργολήπτης ο Ανδρέας Σάββας.

Αρχικά τον φώτιζαν 400 λάμπες

Το ύψος του ναού είναι 35 μέτρα και ο θόλος με το σταυρό 28 μέτρα. Δέος προκαλεί στους πιστούς ο θόλος καθώς έχει διάμετρο 15 μέτρα.

Σύμφωνα με το βιβλίο του Λεοντοπόλεως Τίτου, αρχικά ο ναός είναι τέσσερα αλεξικέραυνα, και φωτιζόταν με 350 - 400 ηλεκτρικούς λαμπτήρες!

Ο ρυθμός του είναι ελληνοβυζαντινός και αποπνέει το σύγχρονο, για τις αρχές του 20ου αιώνα, νεοελληνικό χαρακτήρα. Ο θεμέλιος λίθος του ναού μπαίνει τον Ιανουάριο του 1907. Επτά χρόνια μετά, το 1914, τελούνται με κάθε επισημότητα τα εγκαίνια του εντυπωσιακού ναού των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης. Παρόν ήταν ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Φώτιος, πολλοί πρόεδροι Ελληνικών Κοινοτήτων της Αιγύπτου, διπλωμάτες και πάροικοι.

Μετά τα εγκαίνια, μοιράσθηκε στους παρευρισκομένους ένα αναμνηστικό δίπλωμα το οποίο φέρει την εικόνα των Αγίων και Ισαποστόλων Κωνσταντίνου και Ελένης και ένα σχέδιο του ναού. Λίγο μετά τα εγκαίνια η Κοινοτική Επιτροπή ασχολήθηκε και με την ολοκλήρωση της διακόσμησης του ναού. Τον Ιούλιο του 1914, ανέθεσε στον Περικλή Τσιριγώτη, το σχέδιο της διακόσμησής του και τις εικόνες που έπρεπε να φιλοτεχνηθούν.

Το 1915 προσελήφθη ο ζωγράφος Κοτζαμπάνογλου για να φιλοτεχνήσει πέντε εικόνες του τέμπλου. Σχεδόν ένα χρόνο μετά, η οικογένεια Κότσικα χρηματοδότησε κάποια έργα που φιλοτέχνησε ο Τσιριγώτης. Το 1949 ολοκληρώθηκε η εσωτερική διακόσμηση του ναού από το ζωγράφο Γ. Πάντζο. Το 1957 ο ζωγράφος Δημήτρης Βασιλείου φιλοτέχνησε την προσωπογραφία του

Προφήτη Ηλία, το 1959 την τοιχογραφία του Μυστικού Δείπνου και το 1962 τις εικόνες του Αγίου Νέστορος και της Καθόδου εις Άδην. Ζωγράφισε επίσης με επίχρυσα αστέρια το θόλο του ναού.

Πηγή: cnn.gr